

ધોરણ : ૨

ગાણિત

૭.

જગ અને મગ

લીંબુ શરબત બનાવો

અદ્ધું લીંબુ

એક ચપટી મીઠું

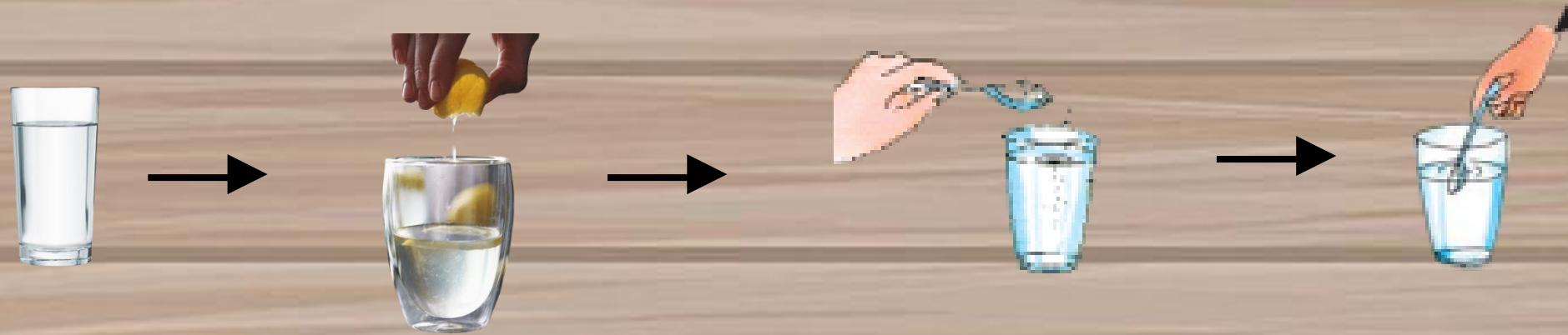
એક ચમચી ખાંડ

એક ઘાલો પાણી

ત કેવી રીતે બનાવવું

અડધા લીંબુમાંથી તમને કેટલાં ટીપાં લીંબુનો રસ મળે છે? ૧૫

આખા લીંબુમાંથી તમને કેટલાં ટીપાં લીંબુનો રસ મળે છે? ૩૦

કેટલાં ટીપાં લીંબુના રસથી એક ચમચી ભરાય છે? ૧૫

૬ ખ્યાલા લીંબુ શરબત બનાવવા માટે

તમારે કેટલાં લીંબુ જોઈએ? ૩

તમે કેટલી ચમચી ખાંડ લેશો? ૬

ગામનાં મેળામાં લીંબુ શરબતની હાટડી

ચૈત્રાના ગામમાં મેળો ભરાયો છે.

ચૈત્રા, નાઝીમ અને અનીષ લીંબુ
શરબતની હાટડી કરવા માગે છે.
તેઓ એક ડોલ ભરીને લીંબુ શરબત
બનાવે છે.

તેઓ બે જુદા જુદા માપના ખાલા
વાપરે છે.

અનીષ પાસે જગ છે. તમને
લાગે છે કે ડોલ કરતાં જગથી
ઘ્યાલામાં શરબત રેડવું વધારે
સરળ પડશે?

➤ હા, ડોલ કરતાં જગથી ઘ્યાલામાં
શરબત રેડવું વધારે સહેલું છે.

નાંગીમે શોધ્યું કે બે મોટા ખાલાથી જગ આખો ભરાય છે. શબનમ
એક આખો જગ ભરેલો શરબત ખરીદવા ઈસ્તે છે.

=

$$\begin{aligned} \text{શરબતની કિમત} &= 2 \times 10 \\ &= 20 \end{aligned}$$

$$\text{શરબતની કિમત} = 10$$

$$\text{શરબતની કિમત} = 20$$

તેણે કેટલાં રૂપિયા આપવા પડશે? 20

ચિત્રાએ શોધ્યું કે, બે નાના ખ્યાલાથી એક મોટો ખ્યાલો ભરાય છે.

કેટલા નાના ખ્યાલા લીંબુ શરબતથી એક આખો જગ ભરી શકાય ?

કેટલા નાના ખ્યાલાથી અડધો જગ ભરી શકાય ?

એક આખો જગ ભરવા ચાર નાના
ખ્યાલા જોઈએ આથી અડધો જગ ભરવા
બે નાના ખ્યાલા જોઈએ.

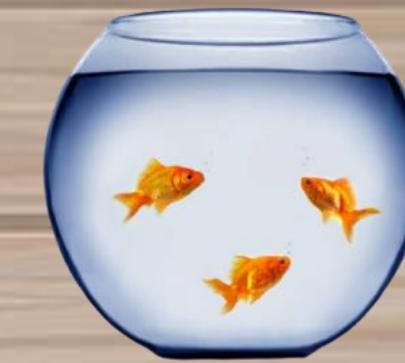
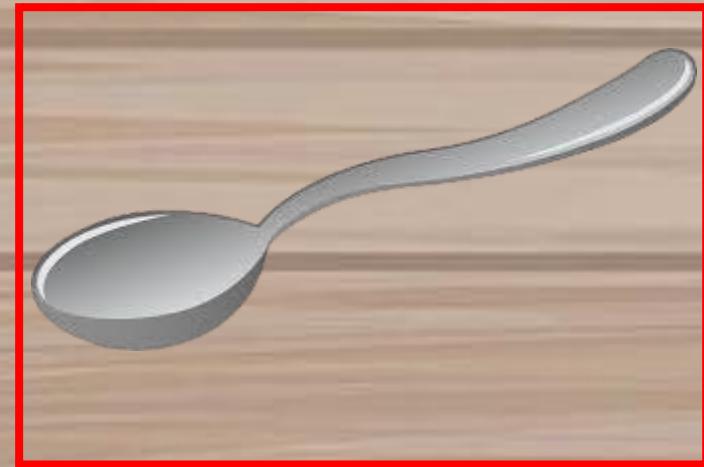
વાસણમાં જુદી જુદી વસ્તુઓ ભરવાની મજા

□ સૌથી વધારે પ્રવાહી સમાય તે વસ્તુ પર ○ કરો અને ઓછું
સમાય તેના પર □ કરો.

પ્રેરણ અનુભૂતિકાળ લોલાટાઈ ક્રાચ સંગ્રહાલાય®
OCEAN
કોચિંગ ડલાસીસ

અનુમાન કરો કે ક્યા વાસણમાં સૌથી ઓછું પાણી

સમાય છે? ગ્લાસ

ક્યા વાસણમાં સૌથી વધુ પાણી સમાય છે? જગ

રાની અને દુધવાળો

અનિલ દુધવાળો છ. તે રાનીના ઘરે
રોજ એક સરખું દુધ આપે છ. રાનીનું
વાસણ ભરવા માટે ટે ત્રણ વાર
મગનો ઉપયોગ કરે છ.

એક દિવસ રાનીની માતા તેને દુધ લેવા માટે જું
વાસણ આપે છે. રોજ રાનીનું વાસણ છલોછલ દુધથી
ભરાઈ જતું હતું. પરતું આજે રાનીએ જોયું કે તેનું
વાસણ આખું ભરાયું નહોતું .

શું તમે વિચારો છો કે
અનિલે રાનીને ઓછું દુધ
આપ્યું છે? તેને મદદ કરો.

તમારી માતા રોજ કેટલું દુધ ખરીદે છે? ૨ લિટર

તરस्यो કાગડો

ચિપ્પી કાગડો ખૂબ તરસ્યો હતો.
તેણે દરેક જગ્યાએ પાણી શોધ્યું પણ
તેને ક્યાય મળ્યું નહીં અચાનક તેણે
એક માટલું જોયું. જ્યારે તેણે પાણી
પીવાનો પ્રયત્ન કર્યો. ત્યારે તેણે જોયું કે
માટલામાં ઘણું ઓછું પાણી હતું. તેણે
નજીકમાં પડેલા કંકરા જોયા.

તણે એક પણી એક કંકરા માટલાં
નાખ્યા.

માટલામાં પાણી ઉપર આવ્યું. રિપીએ
પાણી પીધું અને ઉડી ગયો.

પ્રેરણ અનુભૂતિકાળ લોલાયાટી ક્રાચ સંગ્રહાલૈબ ®
OCEAN
કોચિંગ ડલાસીસ

તમારે ચિપ્પી જેવા બનવું છે?

શું તમે જણાવા હસ્તો છો કે માટલામાં પાણી કેવી રીતે ઉપર આવ્યું ?

બે સરખા માપના બે ખ્યાલા લો.

પાણીથી દરેક ખ્યાલાને અડધો ભરો.

તમારે પહેલા ખ્યાલામાં છેક સુધી પાણી ઊચું લાવવા માટે કચૂકા નાખ

અનુમાન કરો કે તેમાં નાખવા માટે કેટલા કચૂકા જોઈએ.

હવે, જતે કરો.

ઉપયોગમાં લીધેલાં કચૂકા ગણો.

હવે તેટલી જ સંખ્યામાં લખોટીએ બીજા ખાલામાં નાખો.

શું થયું ?

પદ્ધત (કંકરા) નો ઉપયોગ કરી ફરીથી કરો.

શું થયું? શા માટે?

ઘરમાં પાણીનો વપરાશ

૧ ડોલ

૩ ટમલર

૨ ડોલ

૭ ડોલ

૧ ખાલો

૩ ડેલ

કુચ્ચામાં કેટલું
પાણી સમાય ?
૧ મગ

પિચકારી ભરવા
માટે કેટલું
પાણી જોઈએ ?
૨ મગ

હું એક સમયે ૬ ડોલ
પાણી પી શકું છું. બે ઉંટ
એક સમયે કેટલી ડોલ
પાણી પી શકે ?

એક ઉંટ એક સમયે ૬ ડોલ
પાણી પી શકે તો બે ઉંટ એક
સમયે $6 + 6 = 12$ ડોલ
પાણી પી શકે.

વ्यावहारिक दाखला

(૧) સવિતાબેન પાસે ડોલમાં ૧૫ લિટર પાણી હતું. તેમાં રાધાબેને ૫ લિટર
પાણી રેડ્યું હવે, સવિતાબેન પાસે ડોલમાં કેટલું પાણી થયું?

૧

$$\begin{array}{r} 15 \text{ લિટર પાણી} \\ + 5 \text{ લિટર પાણી રાધાબેને રેડ્યું. \\ \hline 30 \text{ લિટર પાણી થયું. } \end{array}$$

➤ હવે સવિતાબેન પાસે 30 લિટર પાણી થયું.

(૨) નીતા પાસે ૧૮ લિટર છાશ હતી. રીમા એ તેને ૧ લિટર
છાશ આપી. હવે નીતા પાસે કેટલી છાશ થઈ?

$$\begin{array}{r} 18 \text{ લિટર છાશ નીતા પાસે} \\ + 1 \text{ લિટર છાશ રીમાએ આપી. } \\ \hline 19 \text{ લિટર છાશ થઈ.} \end{array}$$

➤ હવે નીતા પાસે ૧૯ લિટર છાશ થઈ.

(3) એક ડોલમાં ૧૬ લિટર પેટ્રોલ હતું. તેમાંથી ૨ લિટર પેટ્રોલ ટમલરમાં નાખવામાં આવ્યું હવે ડોલમાં કેટલું પેટ્રોલ બાકી રહ્યું?

$$\begin{array}{r} 16 \text{ લિટર પેટ્રોલ ડોલમાં} \\ - 2 \text{ લિટર પેટ્રોલ ટમલર} \\ \hline 14 \text{ લિટર બાકી રહ્યું.} \end{array}$$

► હવે ડોલમાં ૧૪ લિટર પેટ્રોલ બાકી રહ્યું.

Thank You...

પ્રેરણ એજયુકેશન લોલાયારી ક્રાચ લંઘાંગ®

OCEAN

કોર્ચીંગ કલાસીસ